

Mediji in informacije

Sodišče Evropske unije
SPOROČILO ZA MEDIJE št. 167/20
Luxembourg, 17. december 2020

Sodba v zadevi C-398/19
Generalstaatsanwaltschaft Berlin

Državljana Unije je tretji državi mogoče izročiti šele po posvetovanju z državo članico, katere državljan je

Državi članici državljanstva morajo biti v okviru tega posvetovanja posredovani vsi pravni in dejanski elementi, ki so navedeni v prošnji za izročitev, zaprosena država članica pa ji mora določiti razumen rok za izdajo morebitnega evropskega naloga za prijetje zoper tega državljana

Oseba BY, ukrajinska in romunska državljanica, se je rodila v Ukrajini in je tam živela, dokler se ni leta 2012 preselila v Nemčijo. Leta 2014 je na podlagi prošnje pridobila romunsko državljanstvo kot potomka romunskih državljanov, ne da bi v Romuniji kadar koli prebivala.

Državno tožilstvo Ukrajine je marca 2016 na nemške organe naslovilo prošnjo za izročitev osebe BY zaradi uvedbe kazenskega postopka. Generalstaatsanwaltschaft Berlin (generalno državno tožilstvo v Berlinu, Nemčija) je novembra 2016 romunsko ministrstvo za pravosodje obvestilo o prošnji za izročitev in vprašalo, ali nameravajo romunski organi kazensko preganjati osebo BY. To ministrstvo je odgovorilo, prvič, da lahko romunski organi kazenski pregon začnejo le na zahtevo ukrajinskih organov, in drugič, da so za izdajo nacionalnega naloga za prijetje kot pogoja za izdajo evropskega naloga za prijetje potrebni zadostni dokazi o krivdi zahtevane osebe. Zato je nemške organe zaprosilo, naj mu posredujejo dokaze, ki so jim jih posredovali ukrajinski organi.

Nemško pravo prepoveduje izročitev nemških državljanov, ne prepoveduje pa izročitve državljanov drugih držav članic. Zato Kammergericht Berlin (višje deželno sodišče v Berlinu) meni, da je izročitev osebe BY Ukrajini zakonita, vendar se sprašuje, ali ni v nasprotju z načeli, ki jih je Sodišče razvilo v sodbi Petruhhin,¹ glede na to, da romunski pravosodni organi niso formalno odločili o morebitni izdaji evropskega naloga za prijetje. Sodišče je namreč v zgoraj navedeni sodbi med drugim razsodilo, da kadar tretja država na neko drugo državo članico, v katero se je ta oseba preselila, naslovi prošnjo za izročitev, je ta država članica dolžna obvestiti državo članico, katere državljanstvo ima zahtevana oseba, da organom zadnjenavedene države članice omogoči, da izdajo evropski nalog za prijetje zaradi njene predaje zaradi kazenskega pregona.

Ker se to sodišče sprašuje o posledicah te sodbe na izid zadeve, o kateri odloča, je Sodišču predložilo tri vprašanja za predhodno odločanje v zvezi z razlago členov 18 in 21 PDEU (ki se nanašata na načelo prepovedi diskriminacije na podlagi državljanstva ter na svobodo gibanja in prebivanja državljanov Unije na ozemlju držav članic) ter sodbe Petruhhin.

¹ Sodba z dne 6. septembra 2016, Petruhhin, [C-182/15](#) (zlasti točki 48 in 50); glej tudi sporočilo za medije [št. 84/16](#).

Sodišče, ki je odločalo v velikem senatu, na prvem mestu obravnava vprašanje, ali se člena 18 in 21 PDEU uporabljata za položaj državljan Unije, kot je položaj zadevne osebe iz postopka v glavni stvari. V zvezi s tem ugotavlja, da ima državljan države članice, ki ima na tej podlagi status državljan Unije in ki prebiva na ozemlju druge države članice, v skladu z njegovo sodno prakso pravico sklicevati se na člen 21(1) PDEU in da njegov položaj spada na področje uporabe Pogodb v smislu člena 18 PDEU. To, da je oseba BY pridobila državljanstvo države članice šele takrat, ko je v državi članici, ki ni tista, katere državljanstvo je pozneje pridobila, že prebivala, v zvezi s tem ni pomembno.

Sodišče na drugem mestu pojasnjuje obveznosti, ki jih imajo države članice v okviru izvajanja izmenjave podatkov iz sodbe Petruhhin. V zvezi s tem navaja, da mora zaprošena država članica pristojnim organom države članice, katere državljanstvo ima zahtevana oseba, omogočiti, da z evropskim nalogom za prijetje zahtevajo predajo te osebe. Zato mora zaprošena država članica te organe obvestiti ne le o obstoju prošnje za izročitev zadevne osebe, ampak tudi o vseh pravnih in dejanskih elementih, ki jih je v okviru te prošnje za izročitev predložila tretja država prosilka. Poleg tega mora obvestiti tudi o vsaki spremembi položaja zahtevane osebe, ki je upoštevna za morebitno izdajo evropskega naloga za prijetje zoper njo. Vendar nobena od njiju na podlagi prava Unije ni dolžna, da tretjo državo prosilko zaprosi za posredovanje kazenskega spisa, da bi lahko država članica, katere državljanstvo ima zahtevana oseba, presodila o možnosti, da sama prevzame kazenski pregon zoper to osebo.

Sodišče poudarja, da lahko organi zaprošene države članice, če so izpolnili svojo obveznost obveščanja, nadaljujejo postopek izročitve in po potrebi to osebo izročijo, če država članica, katere državljanstvo ima, evropskega naloga za prijetje ne izda v razumnem roku. Zaprošena država članica mora navedene organe obvestiti o tem roku, pri njegovi določitvi pa mora upoštevati vse okoliščine zadeve, zlasti morebitno odreditev pripora zoper navedeno osebo na podlagi postopka izročitve in zapletenost zadeve.

Na tretjem mestu je Sodišče razsodilo, da členov 18 in 21 PDEU ni mogoče razlagati tako, da bi morala zaprošena država članica zavrniti izročitev državljan Unije, ki je državljan druge države članice, in sama prevzeti kazenski pregon zoper njega zaradi kaznivih dejanj, izvršenih v tretji državi, če ima zadnjenavedena država članica – tako kot v postopku v glavni stvari – na podlagi nacionalnega prava pravico, da tega državljan kazensko preganja za nekatera kazniva dejanja, izvršena v tretji državi.

Namreč, če bi zaprošena država članica v takem primeru imela obveznost zavrniti izročitev in sama prevzeti kazenski pregon, bi ji bilo s tem onemogočeno, da sama presodi o potrebi po začetku kazenskega pregona zoper navedenega državljan na podlagi nacionalnega prava, taka obveznost pa bi presegla omejitve, ki se s pravom Unije lahko naložijo v zvezi z izvajanjem diskrecijske pravice, ki jo ima ta država članica glede smotrnosti kazenskega pregona. Edino vprašanje, ki se v pravu Unije postavlja v zadevi, kakršna je ta iz postopka v glavni stvari, je, ali bi zaprošena država članica lahko glede tega državljan Unije ravnala tako, da bi manj posegla v uresničevanje njegove pravice do prostega gibanja in prebivanja s tem, da bi si prizadevala za njegovo predajo državi članici, katere državljanstvo ima, namesto da ga izroči tretji državi prosilki.

OBVESTILO: S predlogom za sprejetje predhodne odločbe lahko sodišča držav članic v zvezi s sporom, o katerem odločajo, Sodišču predložijo vprašanja o razlagi prava Unije ali veljavnosti aktov Unije. Sodišče ne odloči o nacionalnem sporu. Zadevo reši nacionalno sodišče v skladu z odločbo Sodišča. Ta odločba je enako zavezujoča za druga nacionalna sodišča, ki obravnavajo podoben problem.

Neuradni dokument za medije, ki Sodišča ne zavezuje.

[Celotno besedilo](#) sodbe je objavljeno na spletnem mestu CURIA na dan razglasitve.

Kontaktna oseba: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793